

گواهان روز رستاخیز؛ از خداوند متعال تا اعضا و جوارح انسان

خدا از هر امت، پیامبر آن امت را بر می انگیزد تا بر اعمال امت شهادت دهد و پیامبر گرامی اسلام (ص) نیز گواه بر این گواهان است، البته برخی علما عقیده دارند که پیامبر اکرم (ص) گواه بر امت خود است و برخی دیگر عقیده دارند که پیامبر گواه بر پیامبران دیگر امت ها نیز است.

خدا از هر امت، پیامبر آن امت را بر می انگیزد تا بر اعمال امت شهادت دهد و پیامبر گرامی اسلام (ص) نیز گواه بر این گواهان است، البته برخی علما عقیده دارند که پیامبر اکرم (ص) گواه بر امت خود است و برخی دیگر عقیده دارند که پیامبر گواه بر پیامبران دیگر امت ها نیز است. به گزارش خبرگزاری مهر، بدون شک خداوند متعال نیازی به گواه ندارد، ولی از لحاظ تربیتی وجود گواهان بسیار سودمند است. اگر آدمی بداند گواهان بسیاری شاهد اعمال او هستند و در روز قیامت شهادت می دهند، چه بسا از زشتکاری خودداری ورزد. برای مثال، اگر کسی بداند که دوربین های فراوانی تمام اعمال او را ثبت می کنند، بیشتر مراقب خود است.

قرآن در آیه 51 سوره غافر روز قیامت را "روز دادگاه الهی" می داند: "یوم یقوم الاشهاد" روزی که گواهان به پا می خیزند. گواهان روز رستاخیز به دو گروه تقسیم می شوند. یکی وجود خود انسان و اعضا و جوارح او و دوم شاهدان بیرون از وجودش مانند خداوند، پیامبران و اوصیای الهی و... البته تجسم اعمال نیز از گواهان است، بدین معنا که خود عمل، حقیقت خود را در قیامت آشکار می سازد و شاید بتوان آن را در شمار شاهدان درون خود انسان قلمداد نمود.

شاهدان بیرون از وجود انسان

- خدا؛ نخستین شاهد اعمال انسان، خدا است که بر همه اعمال نهان و آشکار او آگاه است، چنان که قرآن در آیه 98 سوره آل عمران می فرماید: بگو ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می ورزید با آنکه خدا بر آنچه می کنید گواه است؟

- پیامبران؛ قرآن به روشنی در آیه 98 سوره نحل یادآور می شود که روز قیامت فردی از هر امت بر اعمال مردم خویش گواهی می دهد و این فرد، پیامبر آن امت است: و یوم نبعث فی کل امه شهیدا علیهم من انفسهم و جئنا بك شهیدا علی هولاء؛ به یادآور روزی را که بر هر امتی، گواهی از خود آنان بر می انگیزیم و تو را گواه بر آنان می کنیم.

از این آیه به خوبی بر می آید که خدا از هر امت، پیامبر آن امت را بر می انگیزد تا بر اعمال امت شهادت دهد و پیامبر گرامی اسلام نیز گواه بر این گواهان است. برخی مفسران عقیده دارند این تعبیر دلالت دارد که پیامبر گواه بر امت خود است و برخی دیگر عقیده دارند که پیامبر گواه بر پیامبران دیگر امت ها است.

- پیامبر اسلام؛ یکی دیگر از گواهان روز قیامت، پیامبر گرامی اسلام است، چنانکه قرآن در آیه 143 سوره بقره می فرماید؛ و كذلك جعلنا کم امه وسطا لتکونوا شهداء علی الناس و یكون الرسول علیکم شهیدا؛ ما شما را امت برگزیده قرار دادیم تا بر مردم گواه باشد و پیامبر بر شما شاهد و گواه باشد.

از این آیات به خوبی بر می آید که پیامبر اسلام (ص) از شاهدان روز قیامت است و همچنین از آیه اول بر می آید که برخی

برگزیدگان امت اسلامی نیز از شاهدان روز قیامت اند. در روایات اسلامی آمده است که مراد از این برگزیدگان بزرگان معصوم است.

- فرشتگان؛ شاهد دیگر فرشتگان هستند که در دنیا ناظر اعمال مردم هستند و در قیامت با آنان وارد دادگاه الهی می شوند. یکی از فرشتگان، گنهگار را به سوی دادگاه می آورد و دیگری گواه بر اعمال او است. قرآن در این باره در آیه 21 سوره ق می فرماید؛ و جاءت کل نفس معها سائق وشهید؛ هر انسانی وارد محشر می گردد، در حالی که همراه او سوق دهنده و گواهی دهنده ای است.

- زمین؛ زمین یا مکان انجام عمل نیز از گواهان روز قیامت است. هر عمل نیک و بدی که بر آن انجام شود، در خود ضبط می کند و روز قیامت به فرمان خدا آن را باز می گوید. قرآن در این باره در آیه 4 سوره زلزال می فرماید: یومئذ تحدث اخبارها؛ آن روز است که زمین خبرهای خود را باز گوید.

پیامبر گرامی اسلام (ص) نیز در این باره می فرماید: روز قیامت زمین بر هر عملی که از مرد و زنی بر آن سر زده است، گواهی می دهد و می گوید او فلان عمل را در فلان روز انجام داده است.

- زمان؛ زمان نیز حوادث را در خود ثبت می کند و در قیامت به فرمان خدا باز می گوید. امام صادق(ع) در روایتی می فرماید: هر روزی که فرا می رسد به فرزندان آدم خطاب می کند کار نیک انجام بده تا من در رستخیز به سود تو گواهی دهم. من موجود ناپدید دارم، در گذشته نبوده ام و در آینده نخواهم بود و آن گاه که تاریکی فرا می رسد، شب نیز چنین می گوید.

- قرآن؛ از برخی از روایات می توان در یافت که قرآن در روز رستخیز به صورت انسانی مجسم می شود و خدا به او خطاب می کند بندگان مرا چگونه دیدی؟ در پاسخ می گوید؛ پروردگارا! گروهی از آنان مرا حفظ کردند و چیزی را از من تباه نکردند و برخی مرا تباه کردند، حق مرا سبک شمردند و به تکذیب من برخاستند، و من حجت تو بر همه مردم ام. در این هنگام خطاب می آید؛ به عزت و جلالم سوگند به خاطر تو گروه نخست را بهترین پاداش می دهم و گروه دوم را به عذاب دردناک دچار می کنم.

- نامه اعمال؛ از گواهان روز قیامت، نامه اعمال است که در آن خوبی ها و بدی ها ثبت شده است. قرآن به این نامه در آیه 21 سوره یونس اشاره می فرماید: "فرستادگان ما آنچه نیرنگ می کنید، می نویسند". بنابراین، همه اعمال آدمی در نامه اعمال ثبت می شود و در قیامت این نامه به گردن آدمی آویخته می شود. قرآن در آیه 13 سوره اسراء می فرماید؛ کارنامه هر انسانی را به گردن او آویخته ایم.

شاهدان درون انسان

مقصود از شاهدان درونی، گواهانی است که جزء بدن انسانند و یا به گونه ای با او مرتبط اند که عبارتند از؛

- اعضای بدن؛ از شگفتی های رستخیز این است که اعضای بدن مجرم بر گناه او گواهی می دهند و دیگر جای هیچ بهانه و شک و

ترديدی برای او نمی ماند. قرآن در این باره در آیه 24 سوره نور می فرماید: درآن روز، زبانها و دست ها و پاهایشان بر ضد آنان به آنچه انجام می دادند، گواهی می دهند.

- پوست بدن؛ یکی از گواهان روز قیامت پوست بدن است که در هر کاری، نقش دارد حتی عام تر از دیگر اعضای بدن است. هر عمل زشتی که گنهکاران در دنیا انجام می دهند، در پوست بدن ثبت می شود و در قیامت به فرمان خدا، همه را باز می گوید. قرآن در این باره آیات 19 تا 21 سوره فصلت می فرماید: روزی که دشمنان خدا به سوی آتش به تدریج روانه می شوند و کنار آتش می ایستند تا وقتی همگان به سوی آن آمدند گوش ها و دیدگان و پوست هایشان بر کارهای زشت آنان گواهی می دهند. آنان به پوست های خود اعتراض می کنند که چرا علیه ما شهادت دادید. آنها جواب می دهند همان خدایی که هر موجودی را به نطق درآورده ما را گویا ساخته و او شما را نخستین بار آفرید و بازگشتتان به سوی اوست.